

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PK IV.

47. 79.

СЕРЕДА, 4. ЖОВТНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, OCTOBER 4th, 1922.

79.

VOL. IV.

ТУРКИ ГОДЯТЬ СЯ ПЕРЕГОВОРОВАТИ З АЛІАНТАМИ.

Турецьке національне зібрання за мировою конференцією.

ЛОНДОН, 2 жовтня. — Делегати з Константинополя до "Сентрал Ньюс" доносять, що турецьке національне зібрання в Ангорі одногослосно одобривши Муданій. Зібрання одобрює акцію Мустафи Кемала відносно конференції з аліантами і уловляючи вислати делегатів до Мудані на мирову конференцію з Британією і іншими аліантськими державами.

Таке рішення найвищого турецького тіла вважають за ознаку, що небезпека війни між Великою Британією і турецькими націоналістами є значно менша, як була ще недавно. Сподіюється, що турецько-аліантська конференція принесе добрі наслідки.

Сю конференцію устроено заходом французького посла в Анталі до Мустафи Кемала Паша — Френкліна-Будона.

Турків буде репрезентувати на конференції Ісмет Паша, який є наділений всіма повноваженнями.

ТУРКИ ЗНЯЛИ ВСЮ НЕВТРАЛЬНУ ПОЛОСУ НА АЗІЙСЬКИМ БОЦІ.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 28-го вересня. — Турецькі націоналісти зняли всю неутральну полосу на азійському боці Дарданелів, за винятком Чанака, де є окопани Британії.

СОВІТИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ БЛОКАДИ ДАРДАНЕЛІВ.

МОСКВА, 2 жовтня. — Російське совітське правління вислало до Великої Британії, Франції і Італії ноту, в якій протестує проти блокади Дарданелів і домагається усунення всіх обмежень щодо вільного перетину торговельних кораблів через проливи. Нота заявляє, що Британія окупує "об'єкти до інтересів Росії і інших чорноморських держав".

Совітське правління заявляє, що воно поробило замовлени в європейських краях та Злучених Державах і більшість тих замовлень є вже виконані. Кораблі є наладовані товарами і вони мали відплисти через проливи до чорноморських портів. Через аліантську блокаду вони не можуть відплисти в призначене місце і тому совітське правління домагається від Англії і аліантів, щоб вони знесли блокаду, яка відбиває ся шкідливо на чорноморських краях.

ГРЕЦЬКИЙ ЕКСКОРОЛЬ ВИХІВ ЗА ГРАНИЦЮ.

ПАРИЖ, 1 жовтня. — Делегати Гагаса з Атен доносять, що всі члени грецької королівської родини, за винятком князя Павла, який стає наслідником трону, відідали з королем Константином до Італії.

ВЕНІЗЕЛОС СПЕЦІАЛЬНИМ ГРЕЦЬКИМ ПРЕДСТАВНИКОМ ПЕРЕД АЛІАНТАМИ.

ПАРИЖ, 30 вересня. — М. Венізелос зателеграфував в п'ятницю вечером до Атен, що він приймає запрошене "революційного комітету" взяти на себе обов'язок оборонити грецькі інтереси в аліантських столицях. Делегати з Лондону подає, що Венізелос прибув вже до

БОЛГАРСЬКІ СЕЛЯНИ Є ПРОТИ ВИКОННИКІВ ВІЙНИ.

Переводять референдум над 12 арештованими міністрами.

СОФІЯ, 2 жовтня. — Два найкращі буржуазні міністри знаходяться тепер у в'язниці, де вони будуть задержані до вислуду референдуму, під час якого народ буде голосувати, чи вони були винні чи не винні за втягнене Болгарії до війни. Під час арештован, що мали місце минулого вівторка, поліції помагали селяни, які стежили кожного виходу в місті, через який можна було втіти.

Воєнний стан в Софії.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 24-го вересня. — Наслідком політичних боїв, які відбувались на улицах Софії в п'ятницю і вчерашній в тім місті заведено воєнний стан. Жертвою коїфакту є 15 убитих і около 100 ранених. Арештовано голову об'єднаних партій, які поборюють селянський кабінет прем'єра Стамбулінського. Між побитими на улицах є декілька полісів і політичних провідників.

Селяни побили буржуазних політиків і міністрів.

СОФІЯ, Болгарія, 20 вересня. — Минулої п'ятниці селяни напали на поїзд, який вів делегатів на конвенцію буржуазної опозиційної партії в Тірнові. Селяни вигнали з вагонів всіх пасажирів і здорово побити буюками. "Хлопський параграф" вписано між іншим на шкідливості трох буржуазних міністрів і декількох членів кабінету і багатьох послів. Кількох менше знатних буржуазних обителів на смерть. Відтак цілу групу задержано під арештом і випущено dopiero сьогодні наслідком особистих заходів короля Бориса.

Селяни роззирали поголосо, що конвенція опозиції планувала іти в селянське правління.

Референдум над міністрами.

СОФІЯ, 23 вересня. — Болгарське правління має намір перевести референдум в справі тих буржуазних міністрів, які в 1913 р. втягнули Болгарію у війну з Турками і війну прогнали. Міністри будиь покарані згідно з вислудом загального голосування.

БІЛОГВАРДИЙЦІ ЗАБИРАЮТЬ ЯПОНСЬКУ ЗБРОЮ.

ТОКІО, 25 вересня. — В японських мілітарних кругах говорять, що між генералом Літеркомом, протибольшевицьким провідником у Владивостоці і манджурським генералом Чанг Цо Ліном прийшло до тайного порозуміння в справі спільної акції проти військ Сівітів і Далекосхідної Республіки. На основі того порозуміння генерали поділять ся зброєю, яку лишають Японці, евакууючи Сибір. Чанг Цо Лінь достав вже частину військових приборів, які лишились перший контингент Японців, опустивших Сибір.

Лондону, де має перебути кілька тижнів.

В самій Пресі кілька старих міністрів є арештованих. Нове правління складається переважно з прихильників Венізелоса.

ДО КАНАДИ ПРИЗДІТЬ СОВ. ТОРГОВЕЛЬНА МІСІЯ.

Канадське правління вислало місію до Сов. Росії.

БЕРЛІН, 25 вересня. — Делегати з Москви доносять, що протягом найближчого часу правління Совітської Росії виле до Канади торговельну місію з Волковим на чолі. Між правліннями Совітської Росії і Канади був заключений торговельний договір, подібний до договору заключеного між Совітською Росією і Англією.

Подібну місію виле правління Канади до Совітської Росії, щоб познакомити ся з торговельними відносинами в тім краю.

Делегати буде купувати в Канаді рілничу машинерію і наслід.

ЛОНДОН, 29 вересня. — Делегати Райтера з Москви подає, що російський комісар заграничної торгівлі Красін заявив в інтервю, що до Канади іде торговельна делегация, яка зможе закупити рілничу машинерію і наслід, щоб при помочі них розвинути російське рілництво.

Англійське робітництво за торговлю з радянськими республіками.

ЛОНДОН, 22 вересня. — Відбувшися тут з початком сего місяця конгрес англійських професійнальних союзів прийняв одногослосно резолюцію, яка домагається від англійського правління поновити відношення торговельних зносин з Росією. Резолюція жадає також ревізі Версальського договору.

СОВІТСКА РОСІЯ ВИСЛАЛА РУМУНІ УЛЬТІМАТ.

БУКАРЕШТ, 24 вересня. — Правління Совітської Росії вислало до румунського правління ультімат, в яким грозить Румунії війною.

Совітське правління зажадало негайного випущення на волю двох російських летунів, які були привезені виступом в Бесарабії. Це стало ся перед 4 місяцями. Румунське правління увязило російських летунів, обжадовуючи їх о поширюване комуністичної пропаганди.

Ультімат був висланий бездротним телеграфом і в нім було сказано, що на слунай, коли летуні не будуть негайно освободжені, совітське правління буде вважати се приводом до війни.

СЕНЗАЦІЙНІ АРЕШТОВАНА В ВАРШАВІ.

Краківський "Narzęd" подає дальші вїстки про ревізії і арешти комуністів в Варшаві. Арештовано 8 осіб. Відкрито великі склади бібулі. Крім цього в звязку зі справою Телліца переведено ряд ревізій в Закрочині і Новому Дворі під Варшавою. Арештовано багато осіб. В Закрочині арештовано: Бродзкого, Дезжовського, Фогеля, Шаймана, Кірша, Розенберга і Меренгольца. В Новому Дворі арештовано сина місцевого богача, власника млина і тартаку Зільберштайна. Зільберштайн як і всі другі, се молоді інтелігенти. Польські часописи подають кожного дня сензаційні відомости про арешти свіжо прибувших комуністичних агітаторів з радянських республік.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ. ВИПУСК ЧЕРВОНИХ СТАРШИН В КИЇВІ.

Київський "Більшовик" доносить:

31-го серпня в Києві відбула ся велика врочиста випуску червоних старшин зі всіх військових шкіл м. Києва. З приводу цього на Софійському майдані відбув ся парад старшинам. Парадом командував начальник військових шкіл м. Києва тов. Радецький. На парад прибув помічник командуючого всіми озброєними силами України та Криму тов. Корк, котрий проїздом зуинив ся в Києві, та помічник командуючого військом Київського військового району т. Левічов.

Від імени Раднаркму України і командування всіми озброєними силами України та Криму тов. Корк витав курсантів, старшин, червоноарміїстів і політробітників з врочистим днем випуску нових червоних старшин. Тов. Корк підкресив, що головне військово командоване звернуло пильну увагу на зміцнені Червоної армії гарними старшинами та підготовку її з технічного боку. Військові школи заповнюють ся цілком селянами та робітниками і вживають ся всі заходи, щоб червоні старшини не відривали ся від працюючих верств. Перед червоними старшинами стоїть велике завдане — підготувити молодих воїнків та утворити міцну Червону армію, що дасть можливість легко справити ся з ворогами Радянської Республік.

Промову тов. Корка вкрито гучним "ура" і співом Інтернаціоналу. Потім ще вигослонди привітні промови представники Губвиконкому і Губкомю.

Електрофікація на Миргородщині.

В Миргородському повіті з початку 1922 р. до сьогодні заелектрофіковано міста: Попівку, Яреськи, Барановку, Сорочинці, Богачку, Кікінці, Камішино та хутір Злодівку, і радгосп. Миколаївку. Двигунами для електрофікації використано воляні турбіни на млинах по річці Псьол. Двигуни мають від 8 до 80 кіньських сил і обслуговують майстерні, лікарні, школи, установи і населене, доокруги на 6 верстов.

В майбутньому, коли буде змога, в м. Миргороді гадають збудувати постійну електричну стайню трофазного току таких розмірів, щоб вона могла шляхом передачі лініями високого напруженя обслуговувати всі місточки (за винятком розташованих на річці Псьол, де є змога використати водну силу) повіту. Тимчасово ж ухвалено в кождому місточку збудувати свою стайню, для чого вже є потрібні динамо машини і деякий матеріал для установок. Є підстави думати, що за 1922—1923 рік всі місточки повіту матимуть електричне освітлене для загального користуваня.

Видане шкільних підручників.

Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет визнав потрібним поширити видане шкільної літератури та підручників для початкової трудової школи, длячого асигновано Держвидвизництву потрібну суму з запасного фонду Раднаркму України.

РЕЗОЛЮЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В ВІННІПЕГУ.

Протестують проти польського терору в Галичині.

На масовім українським робітничім вічу в Українським Робітничім Домі в Вінніпегу в неділю, 1 жовтня, ухвалено одногослосно слідуочу резолюцію:

"Ми, українські робітники міста Вінніпегу, зібрані на масовім мітингу дня 1 жовтня, вислаємо своє глибоке обурення і протест проти насильств і кровавого терору поповноважених польсько-шляхецькою владою в насильно занятій нео Східній Галичині.

Протестуємо також проти обману, яким українська буржуазія хоче звести визвольну боротьбу селянських і робітничих мас Східної Галичини на бездорожжя і намагаєт ся добитися влади для себе, щоб замінити польських панів на дальше вдержувати сі маси під гнетом і визиском капіталістів і дідичів ріжних народностей. Ми заявляємо евоє співчуття і прираємо поміч революційним селянським і робітничим масам Східної Галичини, котрі борять ся так проти національної як і соціально-економічної неволі, для котрих так польсько-шляхецька влада Пільсудського, як і українсько-панська влада Петрушевича, є ворогами.

Шлемо вислів нашого співчуття всім жертвам польсько-шляхецького терору і привіт всім тим борцям, що змагають до повного освободженя селянсько-робітничих мас Східної Галичини і встановленя там не панської, а своєї селянсько-робітничої влади.

(За сего резолюцією не голосувало лише 3 чи 4 "патріотів" з Нар. Дому.)

Віче випало надвичайно успішно. Сала Українського Робітничого Дому була переповнена, так що многи мусли стояти.

Промовляли на вічу тт. Шапталський, Попович і недавно прибувший зі старого краю бурбуні Сучовий Стрілець, оневидец злочинної політики петрушевичів і трагедії галицької армії. Предсідателював тов. Навізівський.

На поміж жертвам польсько-шляхецького терору в Східній Галичині зібрано на вічу 70 доларів.

Віче закінчило ся около 6. години вечером.

МІТИНГ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ.

Повідомляєт ся всіх жінощин-робітниць в Вінніпегу, щоб в середу, дня 4 жовтня, відбули ся в Укр. Роб. Домі

ПРОПАГАНДОВИЙ МІТИНГ.

Простить ся всіх жінощин-робітниць взяти участь в мітингу. Комітет.

КАНАДІЙСЬКІ ПРИЯТЕЛІ СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

В слідуочу п'ятницю, 6 жовтня, відбудеьт ся в Trayehers Hall забава з танцями, дохід з котрої піде на поміч голодуючим в Сівітській Росії. Вступ на забаву 50 ц. Початок о годині 8.30 вечером.

Змовляйте шесте число "Голосу Праці", яке вийшло за місяць вересень на 48 сторін друку. Ціна 25 ц.

ПРЕДСТАВНИКИ КАНАДИ НА КОНГРЕСІ КОМІНТЕРНА.

МекДоналд і Спектор делегатами від Роб. Партії Канади.

ТОРОНТО, 30 вересня. — Канадські робітники будуть репрезентовані на четвертій конгресі Третього Інтернаціоналу, що має відбутися в Москві в місяці листопаді. Про се оповіщено в головній управі Робітничої Партії Канади. Делегатами на конгрес Комінтерна є члени ексекутивного комітету партії Джон МекДоналд і Морріс Спектор, які находять ся вже в дорозі до Росії.

Розпочав ся соціялістичний конгрес в Римі.

РИМ, 1 жовтня. — Сьогодні розпочав ся тут соціялістичний конгрес, щоб врішити будуче становище партії.

Сен. Бора розпочинає кампанію за признане Сов. Росії.

ШКАГО, 1 жовтня. — Сенатор Вільям Е. Бора з Мічигану домагаєт ся нині на мітингу освободженя всіх задержаних і дідичів ріжних народностей, ввизній і признаня російського совітського правління. Бун се перший з серії мітингів, які мають відбутися по ціях Злучених Державах в користь тих двох справ.

Всеукр. Ц. В. К. визнає потрібним забезпечити Наркомпрос та віднести до загального бюджету кошти на утримане 150 молодих вчених для науково-досвідних кафедр.

Чічерін вїхав до Москви.

БЕРЛІН, 23 вересня. — Російський міністер заграничних справ Чічерін вїхав вчерашнього дня до Москви на наради, які там відбудуть ся в справі подолженя на Близькім Сході. Перед своїм відїздом Чічерін заявив представникам преси, що ні Росія ні Туреччина не подустять до створеня нового Гібральтару на Близькім Сході. Вони будуть всіма силами протівити ся поширенню британських впливів на тій стороні світа.

БЕРНО, 25-го вересня.

Швайцарія числить около 400.000 фабричних робітників, з яких під теперішню пору около 52.000 є без праці.

МАСОВИЙ РОБІТНИЧИЙ МІТИНГ!

ПРИХОДІТЬ ЯКНАЙЧИСЛЕННІШЕ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. ЖОВТНЯ

ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ

НА

МАСОВИЙ МІТИНГ

на котрім буде обговорювана

СПРАВА РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА В КАНАДІ.

Ся справа дотичить кожного робітника і робітницю, завіршний день яких не є забезпечений. Ніхто не подбає про забезпеченє долі робітника, если він сам про неї не подбає. Приходьте товариші робітники і робітниці на сей мітинг! масово і кличте своїх знайомих.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ!

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 2.30 ПО ПОЛУДНІ.

ЩЕ РАЗ НА ДОМАГАНЄ ПУБЛИКИ!

З ОГЛЯДУ НА ТЕ, ШО МИНУЛОЇ НЕДІЛІ БОГАТО ЛЮДИЯ НЕ МОГЛО БУТИ НА КОНЦЕРТІ ІЗЗА БРАКУ МІСЦІЯ, ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ КРУЖОК ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ РІШИВ УСТРОТИ

В НЕДІЛЮ 8. ЖОВТНЯ В УКР. РОБ. ДОМІ

ДРУГИЙ ВЕЛИЧАВИЙ

КОНЦЕРТ

З ДЕШО ЗМІНЕНОЮ ПРОГРАМОЮ.

ПОЧАТОК КОНЦЕРТУ О ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ.